

**MINISZTERELNÖKI HIVATAL
MINISZTER**

Szijjártó Péter és Nyitrai Zsolt
képviselő urak részére

Magyar Országgyűlés

Budapest

Tisztelt Képviselő Urak!

A hozzám intézett és a Házszabály 91. § (2) bekezdésében foglaltak alapján írásbeli választ igénylő, K/5537-5539. számú kérdéseire az alábbi választ adom.

K/5537. és K/5538. számú kérdések

A kérdésekben hivatkozott ellenőrzések lefolytatásának jogszabályi alapját az alábbi rendelkezések tették lehetővé:

- az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 121. § (5) bekezdése
- a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal felügyeletéről, feladat- és hatásköréről szóló 61/1999. (IV. 21.) Korm. r. 2. § (1) bekezdésének a), f) és g) pontjai
- a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 2002. II. félévi ellenőrzési munkatervének jóváhagyásáról szóló 2204/2002. (VII. 2.) Korm. h.

A fenti jogszabályi rendelkezéseken túl az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok ellenőrzését megelőzően a tulajdonosi jogokat gyakorló miniszter minden esetben hozzájárult a vizsgálat lefolytatásához. A KEHI a vizsgálatok megindításakor kérte és megkapta a gazdasági társaság vezető tisztségviselőinek hozzájárulását is.

A 61/1999. (IV. 21.) Korm. r. – 2003. január 8. előtt is hatályos – 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a KEHI által végzett ellenőrzés kiterjed a Kormány döntései hatályosulásának vizsgálatára. Ez a vizsgálat adott esetben szükségessé tehetette az olyan állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzését is, amelyeknek valamely kormánydöntés alapján meghatározott, gazdasági tevékenységet igénylő feladatot kellett elvégezniük. Ugyanilyen helyzet állhatott elő abban az esetben is, ha a Kormány közvetve

vagy közvetlenül valamely állami tulajdonú gazdasági társaság gazdasági tevékenységét érintő tulajdonosi döntést hozott. Nyilvánvaló, hogy az ilyen döntés megfelelő hatályosulása csak az érintett szervezet gazdálkodásának vizsgálatával ellenőrizhető.

A rendelet – 2003. január 8. előtt is hatályos – 2. §-a (1) bekezdésének f) pontja értelmében a KEHI jogszerűen vizsgálhatta a gazdálkodó szervezetek a központi költségvetésből, elkülönített állami pénzalapokból juttatott pénzeszközök felhasználását is, ahogy erre a lehetőségre maguk a kérdések utalnak. A költségvetési pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése adott esetben az érintett gazdálkodó szerv gazdálkodási tevékenysége egészének vizsgálatát is szükségessé tehetette, például abban az esetben, ha a juttatott költségvetési pénz meg- vagy meg nem felelő (szerződészerű vagy szerződésellenes) felhasználása – a számviteli szabályok megsértése folytán – más módon nem volt megállapítható.

Megjegyzem, a KEHI ellenőrzési gyakorlata korábban is kiterjedt az egyes gazdálkodó szervezetek gazdálkodásának átfogó ellenőrzésére. A teljesség igénye nélkül megemlítek néhány vizsgálati címet az 1998 és 2002 közötti időszak ellenőrzései közül:

- A Földművelésügyi Minisztérium tulajdonában lévő egyes gazdasági társaságoknál a működés hatékonyságának a vizsgálata.
- A Földművelésügyi Minisztérium tulajdonában lévő Concordia Közraktár Rt. vizsgálata.
- Az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium tulajdonában lévő egyes gazdasági társaságoknál a működés hatékonyságának vizsgálata.
- LRI - MALÉV kapcsolat.
- A Hungaroring Sport Rt. részvénycsomag vagyongekezelésbe adásának, az állami tulajdonosi részesedés hasznosulásának ellenőrzése.
- A Postabank és Takarékpénztár Rt.-nél és a Magyar Fejlesztési Bank Rt.-nél feltárt veszteségek keletkezésével kapcsolatos felelősség vizsgálata.
- A Postabank Rt.-nél és a Workout Kft.-nél az állami pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése az 1155/1998. (XII. 9.) Kormányhatározat 9. pontja alapján.
- A Dunántúli Regionális Vízmű Rt. (DRV Rt.) gazdasági tevékenységének vizsgálata a tulajdonosi jogokat gyakorló közlekedési és vízügyi miniszter felkérésére.

K/5539. számú kérdés

A Kormány, esetenként a miniszterelnök által elrendelt, a KEHI által lefolytatott ellenőrzések intézményekre, gazdasági eseményekre, nem pedig személyek tevékenységeire irányulnak. A KEHI a vizsgálat során tapasztalt esetleges szabálytalanságokat, mulasztásokat, illetve káros jelenségeket feltárja, és az arra vonatkozó megállapításait, következtetéseit, illetve javaslatait az összefoglaló ellenőrzési jelentésben megfogalmazza. A javaslat adott esetben szólhat a Kormány vagy annak tagjai, az egyes szervezetek vezetése részére. A KEHI feladata elsősorban a szabálytalanság tényére való figyelemfelhívás és csak másodlagos a felelősségre vonási eljárások kezdeményezése.

A KEHI intézkedik, hogy az ellenőrzött szerv (és nem személy!) álláspontját a jelentéstervezet megállapításaira vonatkozóan megismerje, arról egyeztetést folytasson le, illetve azt megjelenítse a Kormány részére megküldött jelentés szövegében. Ennek megfelelően a jelentéstervezet szövegét a KEHI minden vizsgálati során megküldi az

ellenőrzött szerv vezetőjének. Az ellenőrzött szerv felel azért, hogy a jelentésben foglaltakat az érintettek megismerjék, arra érdemi észrevételeket tehessenek.

A 15/1999. (II. 2.) Korm. r. 19. § (1) bekezdése értelmében a KBHI büntető-, szabálysértési, kártérítési vagy fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, illetve mulasztás feltárása esetén ellenőrzési jegyzőkönyvet vesz fel. A rendelet 20. § (1) bekezdése szerint a jegyzőkönyvben foglalt megállapításokra a felelőssé tett személy köteles írásbeli magyarázatot adni. A magyarázat elfogadásáról vagy elutasításáról az ellenőrzési szervezet vezetője írásban tájékoztatja a felelőssé tett személyt.

Az ellenőrzési jegyzőkönyv felvétele kizárólag abban az esetben lehetséges, ha a szabálytalanság elkövetéséért felelős személy egyértelműen meghatározható. Nincs tudomásom arról, hogy a KEHI akár egyetlen esetben is ne vett volna fel jegyzőkönyvet, amikor a jogszabályi előírások erre kötelezték. Ezzel összefüggésben írásban magyarázatot kért, és a jelentés végleges szövegét annak figyelembevételével fogalmazta meg. A vizsgálat az írásbeli magyarázatot több esetben elfogadta és eltekintett a további eljárás kezdeményezésétől.

A KEHI (illetve annak elnöke) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 171. §-ának (2) bekezdése értelmében köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt feljelenteni. A feljelentéseket a KEHI tízéves fennállása óta a jogszabályoknak megfelelően ismeretlen tettes ellen tette meg.

Ami a KEHI szakmai jellegének kérdését illeti, az általa alkalmazott ellenőrzési módszertan – a hatásköri és szervezeti különbségek figyelembe vételével megegyezik az Állami Számvevőszék által alkalmazott ellenőrzési módszerekkel. A KEHI az ellenőrzéseit az európai belső ellenőrzési standardok figyelembe vételével végzi, és alkalmazza mindazon direktívákat, amelyeket az Európai Unió az ellenőrzés számára kötelezővé tesz.

Az Európai Bizottságon belül végbement szervezeti változásokat követve, 2001-ben a KEHI kezdeményezte az Európai Bizottság Belső Ellenőrzési Főigazgatóságával való együttműködés és szakmai kapcsolat felvételét. Az ellenőrzési tapasztalatok és legjobb technikák, módszerek tanulmányozása, valamint tapasztalatcsere érdekében folyamatosan kutatja az együttműködési lehetőségeket egyes EU tagállamok, illetve OECD országok kormányzati ellenőrzési szervezeteivel.

1998. január 1. óta a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal teljes jogú tagszervezetként vesz részt a Kormányzati Pénzügyi Ellenőrzési Szervezetek Nemzetközi Egyesülete (ICGFM) munkájában. 1997 óta részt vesz a Könyvvizsgálók Európai Szövetségén (FEE) belül a Közigazgatási Bizottság munkájában.

Az évek során élő és jól hasznosítható kapcsolatokat épített ki Németországgal, az Egyesült Királysággal, Ausztriával, a csatlakozni kívánó országok közül a Cseh Köztársasággal, a Szlovák Köztársasággal, a Lengyel Köztársasággal, valamint az Orosz Föderációval. Folyamatban van kétoldalú kapcsolatok kiépítése Olaszországgal és Albániával.

Szakmai és informális kapcsolatot tart fenn többek között az alábbi nemzetközi ellenőrzési szervezetekkel:

- Európai Bizottság, Belső Ellenőrzési Főigazgatóság – Brüsszel,

- Európai Bizottság, Államháztartási Bizottság – Brüsszel,
- Közigazgatási Intézetek Szövetsége – Brüsszel,
- Egyesült Királyság – Pénzügyi és Számviteli Intézet (CIPFA) – London,
- Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete (OECD) – Párizs,
- Orosz Föderáció Elnöki Hivatal Ellenőrzési Főigazgatóság – Moszkva.

A KEHI szakmai jelentőségét a hazai ellenőrzési szervezetek struktúrájában jól reprezentálja az a tény, hogy az ellenőri szakmát átfogó Magyar Pénzügyi Gazdasági Ellenőrök Egyesületének tagja. Az egyesület rendszeresen áttekinti az ellenőrzési tapasztalatokat, iránymutatást ad a korszerű ellenőrzési módszerek, standardok, check-listák alkalmazására.

Szoros kapcsolatot tart fenn a KEHI az ellenőrzési szakapparátusokkal (APEH, VPOP). Jogértelmezési kérdésekben kikérheti az illetékes szaktárcák írásbeli álláspontját, speciális szakmai kérdésekben pedig megkeresi az illetékes kamarát, a főfelügyelőséget, illetve közbeszerzési ügyekben a Közbeszerzési Tanácsot.

Budapest, 2003. október 7.

Tisztelettel:

